

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

6 березня 2014 року

№8 (3066)

Шановні читачі!

Наша держава переживає найтяжчі за роки незалежності випробування. В ці дні ми мусимо бути максимально стриманими, дисциплінованими, підтримувати порядок на усіх рівнях. В університеті посилено заходи безпеки. Ми впевнені: згуртувавшись, наш народ здолає усі негаразди. Адже, попри драматичні обставини останніх тижнів, ми вже живемо в оновленій країні. А це, ми зустрічаємо весну і разом з нею – чудове весняне свято – Міжнародний жіночий день!

Дорогі наші жінки!

Від усього серця вітаю вас з Міжнародним жіночим днем 8 березня! Попри драматичні обставини і негаразди нашого життя, це свято Жінки, Матері, Весни і Надії залишається одним з найсвітліших днів року. У цей день ми, чоловіки, прагнемо віддати хоча б частину належної шани нашим мамам, дружинам, сестрам, подругам. У будь-яку днину, за будь-яких обставин, без вихідних і відпусток кожна з вас виконує святу місію берегині сім'ї і своїх рідних. А це пліч-о-пліч з колегами-чоловіками свій розум, талант і сили ви віддаєте щоденній праці на благо інших людей. На благо свого народу і України. Це особливо стосується нашої наукової і освітньої галузей, у яких переоцінити ваш внесок просто неможливо. То ж я щиро зичу вам щастя, здоров'я, любові ваших близьких і ще багатьох багатьох весен! Ще раз зі святом!

Михайло Згуровський, ректор НТУУ "КПІ"

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- 1 Чарівні жінки КПІ
 - 2
 - 3
 - 4 Жінки-винахідники
- Увага, конкурс!
Оголошення

Київську політехніку неадарма вважають кращим українським вишем. Адже тут збиралася, без перебільшення, технічна та, як показали останні події, духовна еліта країни – майбутня і нинішня. Студенти університету мають можливість повсякчас спілкуватися зі своїми наставниками – відомими вченими, педагогами, непересічними особистостями. І лише згодом приходиться розуміння, з якими унікальними людьми звела доля. Заступника директора ІПСА з наукової роботи професора Наталію Дмитрівну Панкратову представляти немає потреби. Вона є відомим фахівцем у галузях системного аналізу, інформаційних технологій та механіки деформованого твердого тіла. Цю жінку давно знають у КПІ: її шанують колеги, люблять студенти, поважають аспіранти та докторанти.

"Наталія Дмитрівна, без сумніву, заслуговує на найкращі слова та епітети. Про яку б грань її особистості не заговорили, підійде визначення "виняткова". По-перше, це людина найвищого професіоналізму, науковець від бога. Окраса когорти КПІ-шних дослідників", – вважає

Н.Д. Панкратова

Людина з великої літери

проректор з наукової роботи академік НАНУ М.Ю.Ільченко. Свідчення цьому – премія за кращу монографію в 2013 р. та щорічні (!) перемоги в університетському конкурсі "Викладач-дослідник". Бібліографічні дані про неї наведено у виданнях "Who's Who in the World", "Who's Who in Science and Engineering", "Інститут механіки ім. С.П.Тимошенка", "Жінки-вчені Києва". Її наукові досягнення відзначені премією ім. В.М.Глушкова; званням "Заслужений діяч науки і техніки України"; Золотою медаллю Польщі та ін. Вона є дійсним членом Міжнародної академії наук вищої школи, Нью-Йоркської академії наук, Польської академії наук та ін. Має понад 250 наукових публікацій, навчально-методичних робіт, проблемно-орієнтованих обчислювальних комплексів та пакетів прикладних програм.

"А ще, – додає Михайло Юхимович, – вона надзвичайно відповідальна та результативна працівниця. На посаді заступника директора ІПСА з науки оперативно вирішує в університеті та НАН України всі питання, пов'язані з діяльністю інституту. Чудова людина. Жінка з великої літери, з якою приємно спілкуватися".

"Вважає надзвичайна працездатність Наталії Дмитрівни, – доповнює заступник директора ІПСА проф. В.Д.Романенко. – Іноді дивуєшся: невеличка жіночка далеко не юного віку, а "тягне" стільки, що не кожний міцний чоловік подужає. Особливо багато вона веде наукових тем як керівник і вико-

навець. Відомо, що нині наука не в пошані, фінансується через пень-колоду, але Наталії Дмитрівні вдається щось "пробити", ініціювати нові теми для досліджень. Біля неї гуртується здібна талановита молодь, вона консулює багато аспірантів, які успішно захищають дисертації. Знаходиться до кожного підхід та заохочує до роботи". – І після хвилиного роздумування: "Надзвичайно цікавий співрозмовник, цікава людина. А ще вона володіє рідкісним даром вирішувати конфліктні ситуації лагідним тоном. Це велике мистецтво, притаманне одиницям. З нею відпочиваєш душею".

Навчати, вважає Наталія Дмитрівна, – це не лише передавати знання. Це ще й підтримувати та наставляти, обмінюватися досвідом; вчасно дати пораду, звернути увагу на помилку та похвалити за успіхи. Допомогати, але не заважати підопічним іти своїм шляхом. У колективі, де повага, честь і духовність понад усе, завжди панує гармонія, впевнена вона. Завдяки педагогічному дару, умінню поєднувати навчання з вихованням особистості, повагою до молодих Н.Д.Панкратова має славу доброго, справедливого, але водночас вимогливого викладача. Не нав'язуючи свого бачення, своєї волі, своїх думок, вона вчить діяти, думати, відчувати, творити і створювати – це головне в роботі наставника.

Професор уже підготувала 13 кандидатів наук і одного доктора технічних наук. Вони зростали – спочатку під її крилом, потім – у самостійному польоті. Кожен вибрав свою траєкторію і свою дорогу, зберігаючи при цьому якість дитяче преклоніння перед наставником, і здатність бачити все нове і цінне у своїх вихованцях, і ніколи не соромитися вчитися нового. Одна з вихованок Наталії Дмитрівни – докторант ІПСА доц. Н.І.Недашківська. "Наставники. Вони дають нам пугівку в життя, – розмірковує Надія Іванівна. – Артистичні й диваківаті, товариські й не дуже, суворі й доброзичливі, уважні й байдужі. Іноді говорять, що життя людське складається з ліній, які пролягають від одного роздоріжжя до іншого. Зробив свій вибір, повернув праворуч – і стелиться черговий життєвий відрізок, до наступного роздоріжжя. Я прийшла до Наталії Дмитрівни в 2002 р. і, озирнувшись назад, нині можу лише дякувати долі, яка дала мені можливість працювати під її керівництвом, спілкуватися з нею і знати, що у хвилини сумнівів і труднощів є людина, яка допоможе, порадить і розрадить".

Не перестаю дивуватися її енергії та стилю роботи. Як у Наталії Дмитрівни вистачає часу на всіх! Як вона вміє своєчасно підтримати те нове, що прокльовується в головах молодих дослідників. Ті молоді люди, які шоосені стають аспірантами Наталії Дмитрівни, завдяки її інтелекту та інтелігентності лишаються в її колі дуже надовго. Вона для мене – як зірка, що вказує напрям, до якої тягнутися й тягнутися. Якщо я як наставник хоч для одного студента стану такою зіркою, вважаю, що живу не дарма".

Спасибі Вам, Наталіє Дмитрівно! Зі святом Вас!
Н. Вдовенко

Критерієм істини, основою і метою пізнання є практика. Усвідомлення цього є наріжним каменем діяльності будь-якого успішного викладача, надто в такому університеті, як наш. Той, хто виходить на студентську аудиторію, мусить сам не лише володіти теоретичним матеріалом, але й мати реальний практичний досвід і напрацювання. Понад те, не зупинятися у своїй науковій і практичній діяльності за фахом. Саме таких викладачів поважають, саме таких наслідують, саме у таких найкраще вчаться.

Такі твердження є справедливими не лише для природни-

Творчість як стиль життя

чих, але й для гуманітарних наук. Яскравим свідченням цього є робота доцента факультету соціології і права, кандидата філософських наук Марини Петрівни Препотенської. В НТУУ «КПІ» вона працює вже 14 років. Нині викладає курси філософської антропології, риторики, іміджології. Улюблена аудиторія – аспіранти. «Вони приходять не через необхідність, закарбовану розкладом занять, а за знаннями і вміннями, тобто з власною мотивацією, – пояснює вона. – Відтак і навчання для них – це не рутинне відсиджування пар, а реальна праця. В ідеалі – праця творча, і творчість ця має бути взаємною як для викладача, так і для аудиторії».

І це не просто слова. У своїй роботі Марина Петрівна широко використовує не дуже традиційні форми – відеозйомку з наступним аналізом поведінки учасників у змодельованих ситуаціях, трансляції історичних хронік і навчальних фільмів з проблем антропології, іміджу тощо, тренінги, вдається до досвіду «людей-брендів». А ще залучає до спілкування зі студентами та аспірантами КПІ людей, які змогли реалізуватися у своїй справі – письменників, художників, керівників громадських організацій культурологічного профілю, навіть бізнесменів. Одним словом, людей, які ставляться до життя, як до неперервного процесу творчості.

Творчість узагалі пронизує всю роботу Марини Препотенської. Творчість викладацька – вона має не лише авторські навчальні курси, але й є автором підручників, що отримали відповідний гриф Міністерства освіти і науки України; наукова – нині вона без відриву від основної роботи готує докторську дисертацію в докторантурі

Інституту філософії НАН України, літературно-мистецька – вона видала кілька збірок віршів та пісень і є лауреатом кількох конкурсів авторської пісні, членом Асоціації українських письменників та Асоціації філософського мистецтва.

Велику частину свого життя вона присвячує і творчості журналістській.

Прихильність багатьох радіослухачів здобули цикли передач Марини Препотенської «Слова і люди» на радіо «Культура», «Контраверза» на «Студії «Майдан», численні виступи в ефірі радіо «Ера». Фахівці і пересічні слухачі відзначають щирість і оригінальність публіцистичної думки Марини Петрівни, її здатність слухати та чути співрозмовників, вміння раціонально і, водночас, емоційно утримувати увагу слухачів. Гостями її передач були відомі українські вчені, у тому числі й ті, які працюють у нашому університеті, митці, громадські діячі, видавці – люди, яких без будь-яких застережень можна віднести до інтелектуальної еліти нашої країни.

Її здатність до філософських узагальнень – від окремих проблем нашого життя до універсальї буття – проглядає і в публікаціях у друкованих ЗМІ, у тому числі в «Київському політехніку», та в мережі Інтернет. Ці матеріали мають власний стиль, поєднують науковість і доступність викладу. Не дивно, що вона є й членом Національної спілки журналістів України.

Тож напередодні жіночого свята, з якого розпочинається справжня весна, зичимо Марині Петрівні успіхів у її творчості і, звичайно, міцного здоров'я та сил для реалізації усіх її починань.

Д. Стефанович

Редакція «КП» пропонує читачам один з віршів Марини Препотенської.

НА ПОДХОДЕ

Сквозь циничное время пробиваются птицы
Щебетать свои песни и приветствовать день,
И пушистые кошки начинают лезть,
Чтобы жмуриться солнцу
и отбрасывать тень.

Поливявшие белки шустро скачут по веткам,
В парке – пятна проталин
с прошлогодней травой,

А на лицах людей (что случается редко)
Расцветают улыбки просто ни от чего.

Просто что-то творится в душе и в природе,
Мысли скачут встревоженно, и не до сна,
И надежда какая-то зреет в народе,
Это значит – уже на подходе ВЕСНА!

ЖІНКИ В ПРОМИСЛОВІСТІ: реалії та проблеми

Ю. Стребкова проводить презентацію Українського центру гендерної освіти при НТУУ "КПІ"

22 січня в Центрі ресурсоефективного та чистого виробництва (ЦРЕЧВ), який відкрито в НТУУ "КПІ" в рамках програми Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) з ресурсоефективного та більш чистого виробництва, пройшла зустріч "Жінки в промисловості".

Для ЮНІДО гендерна проблематика – один з тих аспектів, який обов'язково враховується в усіх її проектах. Відтак гендерний підхід знаходить своє відображення в політиці та організаційних практиках Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку. Її діяльність спрямована, у тому числі, й на забезпечення рівності та розширення прав і можливостей, зокрема економічних, жінок та, в кінцевому підсумку, досягнення гендерного балансу. Тому й створений лише торік ЦРЕЧВ узявся за таку тематику і вже накопичив у ній певний досвід.

"Я повинна наголосити, що гендерні питання є дуже важливими для нашої організації, – зауважила, вітаючи учасників зустрічі, заступник директора Швейцарського бюро співробітництва в Україні, що надає фінансо-

ву підтримку центру, Петра Відмар. – Тому ми й проводимо цей семінар, на якому маємо обговорити деякі нагальні у цій царині питання".

Головною структурою, що започатковує відповідні проекти і сприяє їх реалізації в університеті, є Український центр гендерної освіти при НТУУ "КПІ", створений ще 2001 року. Діяльності та можливостям цього центру була присвячена презентація заступника його директора з науки та методології, викладача факультету соціології і права кандидата філософських наук Юлії Стребкової. Структура ця працює за чотирма основними напрямками: науково-дослідна робота, навчально-методична робота, виховна робота, міжнародна діяльність. Тож і досвід напрацьовано чималий. Скажімо, спільно з громадською організацією "Жінки в промисловості" в КПІ регулярно проводяться загальноукраїнські конференції з гендерної тематики; різноманітні тренінги для жінок; на факультеті соціології і права захищено 5 кандидатських дисертацій з цієї тематики та готуються ще три роботи, причому одна з них – докторсь-

ка; гендерні модулі включені в деякі навчальні курси тощо.

Про те, що проблема гендерної рівності в нашій країні стоїть надзвичайно гостро, свідчать деякі цифри, що їх навила у своєму виступі гендерний експерт, голова правління Інформаційно-консультативного жіночого центру і модератор зустрічі Олена Сулова. За даними гендерного огляду, який зробили працівники ЦРЕЧВ, нині в Україні 52% студентів та 55% випускників вишів складають жінки. Дивуватися такій невідповідності не варто – чоловіки частіше переривають освіту чи й взагалі кидують своє навчання. При цьому нині в технічних ВНЗ дівчат навчається помітно менше, ніж колись. Кількість жінок, які працюють у промисловості, що не рік зменшується. Наприклад, якщо в 1989 році, на схилі радянської епохи вона становила 48%, то в 2012 році вже дорівнювала 37%! Причин такого зменшення багато, але очевидно, що важливим чинником прийняття рішення про вибір майбутньої професії є й

стереотипи, що панують у суспільстві. Проте ґрунтуються вони на цілком конкретних реаліях. Причому це не лише складні, часом, умови праці та незручні графіки роботи, але, насамперед, економічні причини. Адже ні для кого не є секретом, що жінки, які працюють у промисловості, як мали, так і мають гірші умови для кар'єрного зростання та нижчі заробітки порівняно з чоловіками. Скажімо, у жінок, зайнятих на підприємствах хімічної промисловості, зарплата складає в середньому 82% від зарплати чоловіків, у харчовій промисловості – 79%, у металургії та металобробній промисловості – 73% тощо.

Завершила зустріч дискусія "Проблеми жінок у промисловості та шляхи їх вирішення". Присутні обговорили питання, що ж ще заважає самореалізації жінок у галузях реальної економіки, і висновки з неї виявилися доволі цікавими. Зокрема, новою для багатьох була думка, що жінки, які працюють у промисловості, окрім іншого, ще й просто відчують брак необхідних моделей для себе. Учасники дійшли висновку, що подолання проблем, про які йшлося на зустрічі, могло б посприяти створення мережі, що об'єднує жінок, які працюють у промисловості України та в окремих її галузях. Успішні приклади подібних утворень є в деяких країнах, і про них також йшла мова на зустрічі. Така мережа є досить потужним засобом об'єднання зусиль активних особистостей як для надання допомоги жінкам у якихось конкретних ситуаціях, так і для досягнення загальних цілей. Але, перш за все, цей проект може стати майданчиком для обміну інформацією відповідного спрямування та її накопичення. В його рамках можливо організувати семінари і тренінги для розвитку лідерських навичок студенток технічних спеціальностей; розвивати ініціативи, спрямовані на збільшення кількості жінок у технічних галузях та розвитку їх кар'єри; працювати з владою для забезпечення кращого врахування жіночих потреб і прийняття рішень у напрямку розв'язання гендерних проблем тощо. Тож насамкінець учасники обговорили питання і конкретні кроки щодо створення такої мережі, базою для якої могли б стати ті гендерні організації, що працюють у Києві й, зокрема, в НТУУ "КПІ".

Дмитро Стефанович

З любов'ю до математики

Київський політехнічний – це не лише славна історія, видатні випускники та відомий науково-освітній заклад сьогодення. Це особлива аура, яку неможливо описати, але її відчувають усі "старожили". Лише для обраних вона розкриває свої обійми, занурюючи в атмосферу пізнання й творення. Чарівна маріупольчанка Олена Рум'янчева, яка 2002-го вперше переступила поріг Київської політехніки, зразу стала "своєю". Вона впевнено йшла до мрії, виплеканої з дитинства, –

відданість справі надихають та захоплюють. Особливо студентка влячна Ніні Опанасівні Вірченко (її науковий керівник) та Валерію Володимировичу Буддигіну (був завідувачем кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей). У студентські роки улюбленими предметами стали математичний аналіз, теорія ймовірностей, теорія спеціальних функцій, математична фізика.

Дівчина не лише відмінно навчалася, у 2004 р. своєю грацією та красою вона порадувала всю політехнічну спільноту, виборовши звання "Королева КПІ". Вболівальники досі пам'ятають її "весняну фантазію" та творчий номер зі стрічкою, якими підкорила глядачів та суддів. Олена, як і раніше, вважає, що зовнішня краса – то відображення внутрішнього світу людини. Душевне тепло і доброта відбиваються на обличчі, це приваблює оточуючих і приєднує людину до категорії красивих.

"Уперше зацікавлення гіпергеометричними функціями, що є важливим класом функцій, за допомогою яких розв'язано багато сучасних проблем та задач математичної фізики, квантової теорії поля, теорії ймовірностей та ін., виникло під час відвідування курсу професора Ніні Опанасівні Вірченко, – розповідає Олена. – Зацікавив не тільки предмет курсу (тобто спеціальні функції), а й те, з яким натхненням, з якою любов'ю до студентів викладає Ніна Опанасівна. Після того вже не лишалося сумнівів щодо обрання тематики для майбутніх досліджень".

Почалась робота над магістерською дисертацією, а згодом і над кандидатською, яку захистила достроково. "Високою оцінкою отриманих у роботі результатів, що доповідались на численних науково-практичних конференціях, симпозіумах, опубліковані в багатьох вітчизняних та іноземних виданнях (Доповідях НАН України, Наукових вістях КПІ, міжнародних журналах "Fractional Calculus and Applied Analysis", "Integral Transforms and Special Functions" та ін.), я завдячую своєму науковому керівнику, яка навчила мене не тільки отримувати математичні результати, але й наполегливо та творчо працювати, розуміти життя, цінувати всіх людей, що зустрічаються на життєвому шляху", – підсумовує молодий дослідник.

Нині Олена Валеріївна Овчаренко, к.ф.-м.н., працює асистентом на кафедрі математичного аналізу та теорії ймовірностей, займається дослідженнями в теорії спеціальних функцій. Викладає вищу математику на ФІОТ, ФММ, ФБМІ, залишається такою ж чарівною, ніжною, загадковою та робить цей світ добрішим і кращим.

Підготувала Н.Вдовенко

Н.О. Вірченко та О. Овчаренко

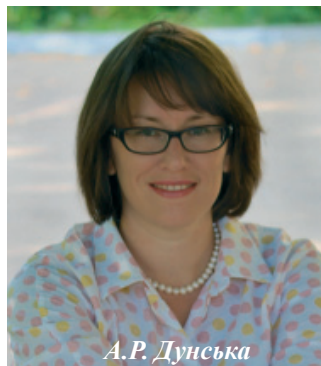
стати математиком. Характер загартувала на шкільних олімпіадах та спортивних змаганнях, де здобула звання майстра спорту з художньої гімнастики.

Про свій вибір дівчина говорить охоче: "Уже з молодшого шкільного віку я мріяла працювати вчителем або викладачем. Згодом стало зрозуміло, що найбільше мене захоплює розв'язання саме математичних задач. Чудовою новиною стало те, що в КПІ є факультет, який займається підготовкою фахівців високої кваліфікації у сфері математики та фізики. Тому без вагань залишила батьківський дім і переїхала в Київ для навчання улюбленій справі".

Олені пощастило, адже на ФМФ працює багато викладачів, життєвий шлях яких, любов до науки,

У 2013 р. переможцями університетського конкурсу "Викладач-дослідник" стали аж троє представників кафедри менеджменту ФММ. Серед них і кандидат економічних наук, доцент Алла Рашидівна Дунська.

На кафедрі Алла Рашидівна працює тринадцять років: у 2000-му вона з відзнакою закінчила магістратуру НТУУ "КПІ" за спеціальністю "Менеджмент організацій" і перспективному дослідникові запропонували продовжити науковий пошук. У 2000–2001 рр. брала участь у семінарах SEUME з підвищення педагогічної майстерності. У 2003 р. закінчила аспірантуру НТУУ "КПІ", а в 2005 р. успішно захистила кандидатську дисертацію на тему "Формування інноваційної стратегії розвитку підприємств целюлозно-паперової промисловості".

А.Р. Дунська

Фахівець з розвитку підприємств

У 2007–2009 рр. А.Р.Дунська працювала заступником декана факультету менеджменту та маркетингу з навчально-методичної роботи, секретарем секції "Менеджмент у виробничій сфері" НМК Міносвіти України з менеджменту. Сфера наукових інтересів: управління зовнішньоекономічною діяльністю, стратегічне управління інноваційним розвитком, мікроекономічне моделювання. Викладає дисципліни: зовнішньоекономічна діяльність підприємств, менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, мікроекономіка.

Молодий науковець А.Р.Дунська є автором близько 100 наукових та науково-методичних праць, у т.ч. одного навчального посібника з грифом МОН, одного навчального посібника у співавторстві, чотирьох монографій у співавторстві, 40 статей у наукових фахових виданнях. Статті А.Р.Дунської опубліковані у провідних наукових виданнях Росії, Німеччини, Болгарії. Навчальний посібник з грифом МОН "Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика", створений нею, на сьогодні в Україні єдиний, у якому значна увага приділена практичним аспектам застосування теоретичних концепцій зовнішньоекономічної діяльності.

Вона є активним учасником і доповідачем на всеукраїнських і міжнародних конференціях, зокрема за межами України (Росія, Польща, Болгарія, Швейцарія). А.Р.Дунська бере активну участь у науковій роботі кафедри та факультету, зокрема керує науковим студентським гуртком "Зовнішньоекономічна діяльність підприємств", активними членами якого є студенти 3-5 курсів кафедри менеджменту. Також вона є керівником наукових робіт студентів кафедри менеджменту на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук з напрямку "Менеджмент". Плідно співпрацює з магістрами за напрямом розвитку наукової школи інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах світового економічного простору.

Є люди, наділені магичною силою притягувати до себе співрозмовника. Зустрівши Аллу Рашидівну навіть у натовпі, мимоволі хочеться заговорити з цією привабливою і трохи таємничою жінкою. Тож можна лише позаздрити її колегам та студентам, які щодня мають можливість спілкуватися та переймати знання і досвід у свого колеги й викладача. Побажаємо ж невтомній трудівниці-дослідниці нових творчих злетів та визнання оточуючих.

Инф. ФММ

Фізик і лірик. Цей вислів чудово описує викладача кафедри атомних електростанцій і інженерної теплофізики ТЕФ Віру Михайлівну Бондар. Віра Михайлівна – кандидат фіз.-мат. наук, викладає "Теорію ядерних реакторів" і "Атомну та квантову фізику". Спираючись на досвід своїх вчителів та колег, а також власний науково-викладацький досвід на теренах України та за її межами, вона завзято намагається зацікавити студентів творчістю та прищепити їм любов до науки, спонукаючи до вільної думки й креативного мислення. В.М.Бондар є неодноразовим лауреатом грантів світових науково-дослідницьких організацій, бере активну участь у міжнародних проектах, школах та стажуваннях у галузях ядерної фізики, енергетики та методології викладання у вищих навчальних закладах.

В.М. Бондар

Фізик і лірик

Зокрема, вона була учасницею відповідних заходів у Німеччині (Центр дослідження важких йонів імені Гельмгольца), Чехії (Національний університет ім. Чарльза, м. Прага), Росії (Міжнародний науковий центр ядерних досліджень, м. Дубна), Австрії (Міжнародне агентство з атомної енергії – МАГАТЕ, м. Відень), Італії (Міжнародний центр теоретичної фізики, м. Трієст), Іспанії (компанія Tescatom), Швейцарії (Науково-дослідницький інститут ім. Поля Шерера), Нідерландів (Дослідницький центр Єврокомісії, м. Петен) та ін. Здобувши визнання у міжнародних наукових колах та використовуючи можливі зв'язки провідних дослідницьких центрів світу, вона активно застосовує набутий досвід у викладацькій діяльності та для організації міжнародних заходів на теренах України.

У вільний час Віра Михайлівна займається вивченням іноземних мов, добре володіє англійською, італійською та німецькою, пройшла навчання та отримала сертифікати Італійського інституту Данте Алігері, німецького Гете-інституту та міжнародної мовної школи BWS у Мюнхені.

Любов до науки та викладання Віра Михайлівна успішно поєднує із захопленням музикою, час від часу радує грою на скрипці колег-науковців. Вона є лауреатом національних та міжнародних музичних конкурсів. Струни її скрипки звучали на сцені Національної філармонії України, в консерваторії, концертному залі "Україна", театрі ім. Франка, Будинку вчителя та інших концертних залах України, а також в Іспанії, Італії, Латвії, Естонії, Німеччині. Окрім того, вона є активним учасником мистецьких акцій, рок-фестивалів, презентацій українських письменників та діячів культури, радіо- та телепередач ("По цимбалах", "Фольк-Мюзік", "Вікнами на Весну", "Шустер-Live"). Концертувала у складі гуртів "Самі свої", "Сад", "Роксоланія", а також у дуєті з Енвером Ізмайловим, якого визнано одним із кращих гітаристів світу. Тож фізики – справді лірики! Пишаємося нашими жінками та вітаємо усіх представниць прекрасної половини НТУУ "КПІ" з квітучим святом весни!

Инф. кафедри АЕФ і ІТФ

Лікувати ефективно

Чарівна, казкова, вродлива, тендітна, доброзичлива, завжди усміхнена та надзвичайно талановита – усе це про Анну Олегівну Матвійчук, переможницю конкурсу НТУУ "КПІ" в номінації "Молодий викладач-дослідник – 2013". Анна Олегівна є представницею першого випуску студентів, що у 2002 році вступили на тоді шойно створений міжуніверситетський медико-інженерний факультет (нині – факультет біомедицинської інженерії). Сьогодні вона обіймає посаду асистента кафедри біомедицинської кібернетики ФБМІ.

А.О. Матвійчук

Тематика наукової роботи А.О.Матвійчук належить до одного із пріоритетних напрямів розвитку суспільства, а саме до аналізу та моделювання фізіологічних процесів організму людини. Анна Олегівна розробила систему прийняття рішень лікарем-кардіологом для оцінки оптимального методу хірургічного втручання при лікуванні ішемічної хвороби серця. Про результати своєї дослідницької роботи вона доповідала на міжнародних конференціях в Україні та Литві, а також у публікаціях, що вийшли друком у наукових фахових виданнях у різних країнах світу (Україна, Литва, США). Анна Олегівна бере активну участь у виконанні науково-дослідних робіт, що виконуються на ФБМІ.

А.О.Матвійчук шанує своїх учителів та наставників, адже саме їм завдячує своїми успіхами. Вона досі пам'ятає та неодноразово цитує лекції засновника факультету проф., д.м.н. В.П.Яценка; декана ФБМІ проф., д.м.н. В.Б.Максименка; свого першого наукового керівника дипломного дослідження доц., к.т.н. В.І.Зубчука та нинішнього наукового керівника дисертаційного дослідження с.н.с., д.б.н. Є.А.Настенка. Коли ми запитали у молодого науковця, в чому ж секрет її успіху, то почули у відповідь: "Секрет дуже простий: у мене гарні вчителі. Вони створили всі можливості для роботи, взаємодії з медициною, для вирішення завдань клініцистів".

Студенти завжди з цікавістю відвідують заняття з дисциплін, які викладає Анна Олегівна, адже вона демонструє наукові знання на реальних прикладах, зокрема отриманих власноруч у співпраці із науковцями з Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. М.М.Амосова.

Днями стало відомо, що А.О.Матвійчук разом із колегами – доцентом кафедри ББВБІ, к.т.н. О.Г.Кисельовою та асистентом кафедри БМК О.К.Носовець присуджено премію Національної академії наук України для молодих учених за наукову роботу "Багаторівнева система оцінки та корекції порушень системи кровообігу", що виконана під керівництвом завідувача кафедри БМК д.б.н., с.н.с. Є.А.Настенка. Робота є результатом співпраці НТУУ "КПІ" та НІСЦХ ім. М.Амосова в рамках Науково-навчального центру серцево-судинної інженерії, створеного у 2011 р. спільним рішенням НАН України, НАМН та НТУУ "КПІ" на базі факультету біомедицинської інженерії.

Хочеться побажати молодому викладачу-досліднику А.О.Матвійчук успішно захистити кандидатську дисертацію та розпочати новий етап у науковому житті.

За инф. ФБМІ

Досвід старших передає молодим

У молодіжному середовищі час плине непомітно. Здається, зовсім недавно на ФММ Катя Бояринова опанувала спеціальність "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" та здобувала кваліфікацію магістра, а вже має десять років стажу науково-педагогічної роботи на кафедрі менеджменту.

У 2008 р. вона захистила дисертацію "Механізм організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва" на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, а в 2010 р. отримала звання доцента. Та й нині їй важко вирізати з групи молоді: така ж відкрита посмішка та жага пізнання, як і в її підопічних.

Але наукові інтереси характеризують серйозного дослідника: управління інноваційним розвитком промислових підприємств, інноваційна політика на макро- і мікрорівнях, управління прискореним інноваційним розвитком промислових підприємств, інноваційні управлінські технології. Катерина Олександрівна бере участь у науково-дослідній роботі НТУУ "КПІ", зокрема виконує наукові теми "Підходи до формування складових стратегічного розвитку підприємств в умовах конкуренції" (учасник) та "Управління функціонуванням інноваційно орієнтованих підприємств машинобудування" (керівник).

К.О.Бояринова є автором більше 70 наукових робіт та 20 навчально-методичних праць, співавтором кількох колективних монографій, навчальних посібників і підручників. Також є науковим керівником дисертаційних робіт

аспірантів, переможцем конкурсу "Молодий викладач-дослідник 2013".

Молодий науковець бере активну участь у студентському науковому житті. Здійснює керівництво науковою роботою студентів щодо підготовки статей та доповідей на всеукраїнських і міжнародних конференціях; НДР студентів, які згодом стають учасниками й переможцями всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук; з економіки та менеджменту.

Також К.О.Бояринова є керівником секції за спеціальностями "Менеджмент інноваційної діяльності" та "Управління інноваційною діяльністю"; виконує обов'язки куратора груп. Входить до складу організаційного комітету Всеукраїнської науково-практичної конференції "Сучасні підходи до управління підприємством", що проводиться кафедрою менеджменту. Здійснює організацію та проведення наукових семінарів студентів.

Нагороджена Грамотою Міносвіти України як науковий керівник переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, Почесною відзнакою вченої ради ФММ за вагомий внесок у розвиток факультету, зміцнення його авторитету, виховання висококваліфікованих фахівців та ін.

Катерина Олександрівна Бояринова завдячує своїми успіхами керівникам факультету та кафедри – висококваліфікованим спеціалістам, досвід яких є корисним для молодого науковця.

Инф. ФММ

їжу, гроші, одяг, квитки на потяги та автобуси, платили за готелі. І де ми тільки не ночували: в шикарних будинках та на задвірках, у хатинках на палях та просто на скелях, у храмі під Буддою та в клубі на танцмайданчику. Довелося проїхатися як у раритетних легковиках, так і в шикарних джипах з масажними кріслами, у величезних фурах, спальних автобусах, у кузовах пікапів та на звичайних мопедах".

Марія Хандусь і Аня Морозова

З Україною в серці

Тендітні юні створіння, мандруючи світом з наплічниками, понад усе беруть українські паспорти і були абсолютно певні, що попри всі пригоди повернуться до Києва. В одязі та спорядженні використовували жовто-блакитні кольори й українську символіку. Та повернемося до подорожі. Дівчата були вражені "неральними масштабами безкрайної Росії, коли майже тиждень без зупини їхали її територію та не перетнули її половини". Степовий Казахстан з глибоким небом, неймовірними горами та озерами заховав у себе навіки. Багатолюдний Китай зустрів невідомим уйгурським краєм, провів із заходу на схід, з півночі на південь, залишив сотні фото українок на телефонах своїх громадян та навчив прохидити в платні місця безкоштовно. Прекрасний Лаос вразив первозданною красою гір та відвертим життям пересічних селян. Мандрівниця "вдало вписувалися на звані вечері кругого казино, граючи роль мажорних іноземців". У В'єтнамі дівчатам пощастило познайомитися та пограти в пінг-понг з живою легендою – першим і єдиним у країні космонавтом. Вдалось потрапити на церемонію перепоховання, сільське традиційне весілля та спробувати себе в ролі барменів на дорогому курорті.

Про свої пригоди мандрівниця розповідають у соцмережах та на сайтах, присвячених подорожам. Цікавляться подіями в Україні та світі, глибоко переживають протистояння на Майдані. У лютому їх репортаж про революцію в Таїланді, що збіглася в часі і за своєю суттю з українськими протестами, передрукували десятки видань. "Світ потрясають дві революції: в Таїланді і в Україні. І там, і там йде запекле протистояння опозиції і влади, і там, і там є жертви. Наші події на Майдані – це пік, вершина айсберга, який видніється над каламутними водами океану корупції, брехні і несправедливості, що перепоновили країну. Інша його частина не так помітна ззовні – це розмови на кухнях, це мільйони твітів і сотні тисяч постів у фейсбуці. В Україні майже не знайти людей, дійсно байдужих до подій, що відбуваються на головній площі країни. А ось Таїланд. Варто лише від'їхати від Бангкока – справжнє сонне царство. Стоїть вічна сієста. Тайська фантазія і кмітливість не знає меж у всьому, що стосується відпочинку та заробляння на туристах".

Далі наші мандрівниця планують відвідати Австралію й Південну Америку. До нових зустрічей.

Підготувала Н. Ліберт

ЗНАМЕНИТІ ЖІНКИ-ВИНАХІДНИКИ

Споконвіку жінка вважалася берегинею домашнього вогнища, тому наука й інша громадська діяльність були прерогативою чоловіків. Однак в історії були знамениті жінки, які придумали посправжньому фундаментальні винаходи і зруйнували стереотипи про жіночу логіку і про те, що рушієм прогресу може бути лише чоловік.

Величезний внесок у створення астролябії – одного з найстаріших астрономічних інструментів, приладу для вимірювання координат небесних тіл – внесла перша у світі жінка-науковець **Гіпатія Олександрійська**. Також непересічному розуму Гіпатії – античного філософа, математика і астронома – приписують винайдення (удосконалення) приладу для отримання дистильованої води і для вимірювання її густини.

Гіпатія
Олександрійська

Англійський математик **Ада Лавлейс** (Ada Lovelace) відома створенням опису першої ЕОМ, проект якої був розроблений Чарльзом Беббіджем (Charles Babbage), і написанням першої програми для неї в 1840-х.

Програмою став алгоритм обчислення чисел Бернуллі, саме завдяки йому дівчина вважається першим програмістом в історії. Крім того, саме Ада ввела вжиток терміни "цикл" і "робоча комірка".

Завдяки **Ніколь Барб'є Кліко** (Barbe Nicole Clicquot) в 1816 році вжиток виноробів увійшла технологія "ремюаж", завдяки якій шампанське за три місяці позбавляється осаду і стає кришталево прозорим. До цієї знаменної у виноробній справі події шампанське було каламутним (через осад, що мистив відмерлі дріжджі) і не мало статусу елітного вина.

Французький фізик, хімік, педагог польського походження **Марія Склодовська-Кюрі** (Maria Skłodowska-Curie) разом із чоловіком відкрили хімічні елементи радій і полоній. Вона стала першою жінкою, що отримала Нобелівську премію, і першим двічі лауреатом цієї нагороди (з фізики – 1903, з хімії – 1911), є єдиним науковцем в історії, відзначеним цією нагородою у двох різних галузях природничих наук.

Американський комп'ютерний вчений і військовий діяч **Грейс Хоппер** (Grace Hopper), яка брала участь у створенні першого в США комп'ютера "Марк I", в 1950-х розробила перший в історії компілятор. Він призначався для мови програмування COBOL.

У 1845 році **Сароу Метер** (Sarah Mather) було запатентовано винахід перископа – оптичного приладу для спостереження із укриття, який використовується в підводних човнах.

У 1873 році на всесвітній виставці у Відні росіянка **Надія Кожина** продемонструвала спосіб приготування м'ясних консервів, за що отримала золоту медаль.

Олів Денніс

Винаходи **Олів Денніс** (Olive Dennis) повністю змінили характер поїздки залізничним транспортом на початку ХХ століття. Серед них – відкидні полиці, брудовідштовхувальна меблева оббивка, надання безкоштовних рушників, рідкого мила. Більше того, саме Олів спроектувала вентиляційну систему для поїздів,

коли чисте свіже повітря подається кожному пасажирові індивідуально, а також придумала світильники, які вимикаються на ніч.

Американська винахідниця **Джозефіна Кокрейн** (Josephine Cochrane) розробила і побудувала в 1886 році першу в історії механізовану посудомийну машину.

За переказами, засмутовшись, що предмети з родинного фарфорового сервізу б'ються під час миття, вона заявила: "Якщо ніхто не збирається винаходити посудомийну машину, тоді це зроблю я сама". До речі, пристрій Кокрейн було визнано необхідною в господарстві рідчю тільки через 40 років.

Бетті Несміт Грем (Bette Nesmith Graham) відома як винахідниця "рідкого паперу", була простим коректором, виправляла помилки друкарки. Ознайомившись з основами хімії, вона тривалий час експериментувала у себе в гаражі із сумішами білого кольору до тих пір, поки не отримала таку, яка затушовувала помилки, швидко сохла і допускала передрук.

Еллен Еглуї (Ellen Eglui) винайшла барабан пральної машини, а в 1888 році вона продала патент на винахід за \$ 18, оскільки ніхто не став би купувати пральну машину, якби знав, що патентом на неї володіє якась "негритянка".

Американський холодильний інженер **Мері Енгл Пеннінгтон** (Mary Engle Pennington) у 1907 році ввела в користування пересувні рефрижераторні установки, які активно використовувалися для продовольчого забезпечення під час Першої світової війни.

Винахідниця **Джессі Картрайт** (Jessie Cartwright) належить багато інновацій побутової техніки, в тому числі створення наприкінці 1940-х першої на той час моделі мікрохвильової печі Radarange.

У 1942 році актриса **Хеді Ламарр** (Hedy Lamarr) запатентувала секретний засіб зв'язку, який динамічно змінював частоту мовлення, щоб утруднити перехоплення повідомлень противником. З 1962 року цей пристрій використовувався в американських торпедах, а нині – у мобільному зв'язку і Wi-Fi.

Перші двірники для автомобіля винайшла **Мері Андерсон** (Mary Anderson) у 1903 році – їй стало шкода водія, який змушений був під час хуртовини шохвилини зупиняти машину і згрібати сніг з вітрового скла.

Глушник для автомобіля також винайшла жінка – цей акустичний фільтр у 1917 році сконструювала **Ель Долорес Джонс** (Ella Dolores Jones).

Енн Мур (Ann Moore), яка побувала у складі Корпусу миру в Африці і побачила, з яким задоволенням африканські діти розташовувалися за спинами своїх матерів, у 1960-х роках спроектувала дуже вдалий рюкзак для перенесення дітей, який назвала Snuggly.

Підготувала Н. Єлизарова

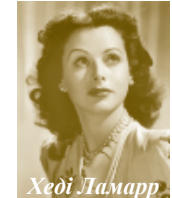
Джозефіна
Кокрейн

Бетті
Несміт Грем

Мері Енгл
Пеннінгтон

Хеді Ламарр

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади з 16 травня 2014 року
декана факультету (професор, доцент):

- факультету лінгвістики.
- на заміщення вакантних посад з 2 червня 2014 року професорів кафедр (доктор наук):
- кафедри динаміки і міцності машин та опору матеріалів механіко-машинобудівного інституту;
- кафедри загальної фізики та фізики твердого тіла фізико-математичного факультету;
- кафедри інформаційного права та права інтелектуальної власності факультету соціології і права.

на заміщення вакантної посади професора кафедри (доктор наук):

- кафедри загальної та теоретичної фізики фізико-математичного факультету.

на заміщення посад професорів кафедр (доктор наук), тимчасово зайнятих до проведення конкурсу:

- кафедри інженерної екології інституту енергозбереження та енергоменеджменту;
- кафедри автоматизації проектування енергетичних процесів і систем теплоенергетичного факультету;
- кафедри публічного права факультету соціології і права.

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук), старших викладачів, викладачів, асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу, по інститутах, факультетах, кафедрах:

Фізико-технічний інститут

Кафедра інформаційної безпеки асистентів – 1

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра автоматизації управління електротехнічними комплексами доцентів – 1

Факультет електроенергетичної та автоматики

Кафедра електромеханіки асистентів – 1

Факультет прикладної математики

Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем асистентів – 1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра технічної кібернетики доцентів – 1

ст. викладачів – 1

Кафедра автоматизованих систем обробки інформації і управління ст. викладачів – 2

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра фізичної хімії доцентів – 1

ст. викладачів – 1

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра промислового маркетингу доцентів – 2

Кафедра менеджменту доцентів – 2

Факультет соціології і права

Кафедра історії доцентів – 1

Кафедра публічного права ст. викладачів – 1

Факультет біомедичної інженерії

Кафедра біомедичної кібернетики ст. викладачів – 1

Кафедра фізичного виховання викладачів – 4

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімн. 103 та 243.
Університет житлом не забезпечує.

ОГОЛОШЕННЯ

Ярмарок японських університетів "Освіта в Японії"

15 березня 2014 року Українсько-Японський центр НТУУ "КПІ" вчетверте проводить ярмарок японських університетів "Освіта в Японії".

Організатор ярмарку: Українсько-Японський центр НТУУ "КПІ".

Цілі заходу:

- ознайомлення представників університетів Японії з системою освіти, організації наукових досліджень та з умовами навчання студентів в Україні;
- ознайомлення українських студентів, аспірантів, молодих учених, учнів середніх шкіл України з освітніми програмами університетів Японії та з можливостями здобуття освіти в Японії;
- налагодження міжуніверситетського співробітництва.

Для участі в ярмарку "Освіта в Японії" в Україну прибудуть представники японських ВНЗ – Університету Ойта, Університету Цукуба та Університету Тохоку.

Українські студенти, аспіранти та старшокласники матимуть можливість 15 березня (субота) з 12-00 до 17-00 прослухати оглядові лекції професорів японських університетів і отримати індивідуальні консультації щодо навчання в Японії. Відвідувачам буде надано інформацію про грантові програми України і Японії. Окрім того, вітчизняні вчені матимуть змогу на ярмарку налагодити безпосередні контакти з дослідниками з університетів Японії.

Місце проведення: Українсько-Японський центр НТУУ "КПІ" (Науково-технічна бібліотека НТУУ "КПІ", просп. Перемоги, 37).

Докладніша інформація на сайті: www.ua-jc.com.ua або за тел. (044) 406-81-66 (менеджер Українсько-Японського центру НТУУ КПІ Вікторія Мирончук).

ДОВІДКОВО:

University of Tsukuba (м. Цукуба) (<http://www.tsukuba.ac.jp/english>)
Національний університет, заснований 139 років тому (1872 р.). Є найбільшим університетом Японії за площею території. Троє дослідників університету є лауреатами Нобелівської премії з хімії та фізики. Університет є одним з почесних учасників проекту "Global 30".

Tohoku University (м. Сендай) (<http://www.tohoku.ac.jp/english/>)
Один із 9 імператорських університетів. У 2007 р. заклад став у Японії лідером за кількістю отриманих патентів. В Академічному рейтингу університетів світу (ARWU) 2009 року університет посів 5-те місце в Японії та 20-те місце у світі за напрямом "Інженерна справа та технології" та 39-те місце на напрямом "Природничі науки". Обраний центром проекту "Global 30".

Oita University (м. Ойта) (<http://www.oita-u.ac.jp/english/index.html>)
Державний університет. Виник на базі навчального закладу, заснованого у 1921 році. 1949 року отримав статус університету. Має 4 факультети (освіта та соціальні науки, економічний, медичний, інженерний), 5 дослідницьких курсів.

* "Global 30" – Проект Міністерства освіти, культури, спорту, науки та технологій Японії, спрямований на створення центрів міжнародної освіти в Японії.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного

університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

✉ gazeta@kpi.ua

☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М.ІГНАТОВИЧ

Н.Є.ЛІБЕРТ

Д.Л.СТЕФАНОВИЧ

(керівник прес-центру
НТУУ "КПІ")

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір

О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор

О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.